

E-736

Apfalmas

Š kurrio numanoma, kaip labai uždrausta, kad ne-
rekejusios Moteriskos ir Mergos, nevižibiu Budu
nesžios pastojuisos, savo Žywato Waisu nieku
Budu ne pažeistu; o dar mazaus, jau gimu-
sius Kudikius savo, ne nužudditu; priegtam,
kad tokios Mergos, žinodamos, jog jau
susigavo, tai ne užtylečtu, neigi potam
slapčey ginditu.

[1794]

Maloninianas Prūsų Karalas rods paskyre ir priroše
Korawones, kurrias, Istatimus Žemės Perženges, kęsti
turesent, bet tikt' pagal savo Malone ypachey ta Misli bėj Ru-
pešti tur, idant išminingais Itaisimais ir Pagraudenuvais sawo
wiernus Padonus nū to apsaugotu, kad Istatimus Žemės ne per-
žengtu ir taipo i Korawonę bėj Gedq, kurri Peržengenčiam tikt.
Kray tekti tur, siems į pult ne reikėtu.

Mokitojiei rods Bažnyčiosa ir Szuilesa Padonus pagraudė-
na, idant wiežibay, patogien ir wiernay pasielgtu, bet kadangi
ne wissur ir wissados ant jū Žodžiū klausa, neigi taipo pasielgia,
tais Korawones sekli tur, idant wissa dawadney eitu, ir kiz
wiens be Baimės ir su Pakajum' musū Žemės gywent galetu.

Didžiū didžausias ir dideh baisus Nusidejims ir Nusizengims
iš tiesdos tas yra, kad Motina kokia Kudiki sawo nekaltq, ir pri-
sistengt' arba gintis ne galinti, nužudda; Taipo ji per tankien del to
nusideda ir nusizengia, kadangi vijas, jog i Gedq bėj Wargą i
pulsent ir Gywasti ne galešent' išlaikyt.

Malonin.

Malonīngiausasis Karalūs todėl kitių baisų Nusidejimų ir Nusizengimų ypaczen uždraudzia ir nor, kad kožnas nū jo saugotuš, idant į Korawonę ne į pult turėtu. O jei kiek viens nū to galėtu saugotuš, o nusidejės tūmi ne galėtu iškalbet, sakyt' noredamis, kad nieko nū to ne žumoješ, tai ant Karalaus Pale-pimmo parupintas yra Suglaudimas wissū tū Istatimus ir Pagraudenimū, kurriose tą baisų Nusizengimų uždravintą, ir Peržengenciam Korawonę pasitirę ir prirabitą, random. O šitis Suglaudimas wissiemis į Žinę dūdamas yra.

Kožna netekėjusi Žmona arba Merga prasiradusi wieninteley bitto sawo newiežibio Elgimmo deley pagal Istatimus Karalaus niekū Budū ne bus korawota, neigi ne wienam ne male bus jei del to ką už Ačkiū mest', neigi ne jokū Budū je apženklini. Kumi jei po Ačkiū Žmonū galėtu Gėdą daryt, jei i piktą Postakbą į west', ir taip sekanciamę Ežesę jos Gilluklę tarp Žmonū gaisinti.

Tokia Žmona arba Merga pagal Istatimus Karalaus iš to, nū kurrio nežeria pastojo, sulaukti gal, kad jis už jos bej iž Kudikio Išlaikimų apžczen rupinti turės, o jey issai tai iš gėdos Waleš ne noretu, arba jey ji kitokū Budū su jumi ne galetu sutikt, tai ji tai tikt Wyranshbei tur apsaukt, kurri jei tuijau prirodys, ką če tūresent dachyt.

Bet tokia Žmona arba Merga, jen sawo Gywasti bej Garbę myl, o tą ne prapuldit, neigi į Euktušę nugalenta buti nor, už tai iš wissōs Sylös rupinti tur, kad pagal sekancius Istatimus tikrąjį pasielgtu;

Butent: kad jis newiežlibū Budū su kokiū Wyrū susislejo, tai jisi nū to Ežeso ant sawės didęs dabotis tur, o pajusdama ir numanydama, kad jau susigawo, tojau ne tik tai tam Žmogui, iš kurrio nežeria esant mislija, bet ir Gimdytojėms sawo, arba tiems, kurrie jū Wietos yra, arba Senuttei, arba kitių wiežlai ir wiernai Moterei, kurri pati jau Waikus užauginno, tur apsisakit, ir taip dar nežciai esant, irgi patim' Gimdimme tikrąjį tur pasielgt, kaipo Gimdytojiei, arba tos Moteres jei sakys ir prirodis.

Jei jis tai ne darytu, ant to ne klausytu, ir taip ne pasielgtu, o Kudikis žokū arba tokū Budū Iškadą gautu, o išroditu, kad jis

Jisi Kudikui tykioms ta Iskadq padare, arba tilt samecze kaita esant, kadangi ne tikray už ji rupino ir ne dare, ką daryst turrejo, tai jisi, ar Kudikis numirres, ar gyws iš likęs, užpelniq Korawone festi turės. Butent: Žmonu Pulkui matant Kardu mirti turės, ar mi Budelio Nikstemis išplakta, arba ant ilgo Česė i Ektusę nugabenta ir nukorawota bus.

Kad tokia Žmona arba Merga Kudiki pagimda, ir tą tik. Eray prikawoi ir gywą išlaika, tai ji dėl to, kadangi užtilejo ir paslepę, nescia esant, ir slapezey pagimde, nieku Budu ne bus korawota. Bet jisi tik tai, kad Kudikis ne Česė, arba Žywate Motinos jau numirres, užgimme, arba weik po Gimdimmo atlisko, tą minnau! ne tur nu sawės kollin mest, arba kur pakast, ar paslept, bet, jey didi Korawone išwengti nor, už tai rupinti tur, kad Lawong Wyrausybei galetu parodit, jey ji tą apžureč noretu.

Kožnas Wyrs, kuris su tokia Žmona arba Merga, tokai neriežlibu Budu sugulejo, ant jos videy daboti tur. O numainamis, kad ji jau ne tūscia, je tojau ant to pagraudent ir wersti tur, kad jisi tojau tiems apsakytu, kurriems apsakyt palepta jau girdejom. O kad ji tai ne noretu, tai jis pats nu ējės, tai apsaiki tur, bau jis i Festunge arba Ektusez nugabets ir videy korawots bus.

O jey tas pats Wyrs tą Žmoną arba Mergą ant to ragino, arba littokui Budu je werte, idant Kudiki sawo žudicu, tai ir jissai Kardu mirti turės.

Gimdytosiei, o ypaczen Motinos, arba tie, kurrie jù Vietos yra, Gaspodorei ir Gaspadinės, arba tie, kurriems palepta, ant Sluginu bej Mergu dabot', tapo jau ir tie, kurrie su tokia Žmona arba Merga, nu kurrds Kalba iškeit, buk nescia esant, wiename Butte gywéna, ant jos videy daboti tur; o jey numainytu, je jau tikray nescia esant, tai je meilingay grandenti ir ant to wersti tur, idant išipazintu, kaip su je yra, o kad ji ne noretu išipazint, tai Wyrausybei tur apsakyt, kurri tolaus parūpis, kas cze reikalinga bus. Kurs tai ne darys, tas, kiek ja wo Nepaklujnumu nukaltes, Ektusej' arba Festungej' bus nu korawotas.

Kas

Kas priegtam tokia Žmona arba Merga dar ant to ragintu,
uztylet ir paslept, kad nesēia, ir slapezen pagindit, ir jei dar ant
to pristotu, tas ar Kardu mirti turrēs, ar kuno skaudzen bus
nukorawots.

O ir tiems Žmonemis, kad ir ne Gentis tōs nesēidēs Mer-
gos, neygi kittokū Budū su je Rupesti arba Darbā turetu prigul,
jey iji niems butu pasakius' kad nesēia, je tojau ant to ragint,
idant niems pagal priraskitus Istatimis īspazintu, kaip su je
ēsant. Jey jie umanitu, kad iji tai noretu uztylet, tai tojau
jōs Gimdytojiems, Gentiemis, arba tiems, pas kurrius ī sluzis,
arba ir Wyraushbei tur apsakyt. O kad jie tai ne darys, tai jie
sunkiay, kaip nukalte, korawoti bus.

Senosos arba Pribuvējes kad tokia nesēia Žmona ar
Mergai joms pasizintu, kaip su je yra ir joms vasisakitu, je ne
prastoti, bet jōs pasigaletis, meilingan pries je pasielgtis ir jei
pristoti tur, o ypaezen, jey dide Korawone īswengti nor, wissa,
lq iji joms pasizinno, taip ilgā tur uztylet, ilki umanitu, kad jī
pries Rudiki sawo kumi noretu nusidēti, tada tai tojau Wyraush-
bei tur apsakit. Lygu Budū ir wissi tie, kurriems tokia Žmona
pasizinne ir apsake, kaip su je esant, wissa uztyleti tur, o kad jciu
labbah reikalinga butu nū to lq pasakyt, tai tiktais wienintelej
Wyraushbei tur apsakyt.

Taipojau Wakmistrams ir Šzalyskums prigul, jey niems
kas apsakytu, arba jey jie patis tarp Mergū wienq matytu, kuri
nesēia, o tatai paslept noretu, tai jie tojau, kad dide Korawone
īswengti nor, tai Wyraushbei tur apsakyt, idant ūj tai serous
galētu dūt īsthrinēt, ir wissa parupint bej itaisht, kad ta Žmona
pries Rudiki sawo ne gaute nusidet.

Kožnas pagal sittus Istatimis ir Pagrundenimus Kara-
laus tikkrā ir wiernay tur elatis ir saugotis, īoant ī Korawone
bej īskadq jam ī pult ne reikētu.